

PLA DE LECTURA DE CENTRE (PLEC)

**ESCOLA SANT ÀNGEL DE
CAMARLES**

Índex

Introducció.	3
Aportacions normatives.	4
Diagnosi inicial.	5
Definició i objectius.	8
Continguts bàsics del PLEC.	9
Saber llegir	9
Llegir per aprendre	26
Gust per llegir	31
Recursos que disposa el centre.	33
Família i escola.	33
Difusió del pla de lectura de centre.	34
Avaluació, revisió i propostes de millora.	34

1. Introducció.

“Sgeons un etsdui d'nua uiventrsiat agnlsea, no ipmotra l'odrrre en el qaul les llteers etsan ersciets, l'úicna csoa ipormtnat és que la pmrrea lltera etsiugin ecsriets en la psioció cocrrtea. La rstea peodn etsar ttaolmment dsedoredanes i tot i aixíi podràs lliegr snese pobrleems. Aixió és pquerè no lliegm cada lltera per ella metaxia snió que la paarulra és un tot. Pesornamelnt em smelba incrneible”.

Aquest paràgraf resumeix tot el que pretenem. Quant ens preguntem com ho fem? La resposta és tant simple com que tenim una sèrie de capacitats, estratègies i recursos diversos que ens ho faciliten.

Per tant, com a docent haurem de facilitar l'aprenentatge d'aquestes estratègies i recursos al nostre alumnat per tal que tinguin un hàbit lector i la capacitat de comprendre textos; com a membres actius d'una societat lletrada on la lectura esdevé pràcticament involuntàriament.

Per aquest motiu, volem estructurar una sèrie d'actuacions al voltant de la lectura que permetin:

- Millorar la capacitat de comprendre textos per augmentar el rendiment acadèmic de tot l'alumnat.
- Aconseguir que els infants i joves assumeixin les seves responsabilitats com a aprenents autònoms amb capacitat per accedir a la informació i al coneixement.
- Formar bons lectors que gaudeixin i aprenguin llegint.

D'aquí que el document s'articuli en tres eixos:

- **Saber llegir.** L'aprenentatge de la lectura representa el desenvolupament de la capacitat de llegir, de comprendre i d'interpretar textos.
- **Llegir per aprendre.** La competència lingüística en general i la comprensió lectora en particular són la base de qualsevol aprenentatge.
- **Gust per llegir.** El plaer per l'hàbit lector i la lectura sistemàtica.

2. Aportacions normatives.

El Govern de la Generalitat de Catalunya, mitjançant el Departament d'Educació, promou i lidera una ofensiva de país a favor de l'èxit escolar mitjançant la Llei d'educació de Catalunya (12/2009, de 10 de juliol); on els centres exerceixen l'autonomia pedagògica a partir del marc curricular establert, mitjançant els decrets de desplegament curricular, i en poden concretar els objectius, les competències bàsiques, els continguts, els mètodes pedagògics i els criteris d'avaluació.

A la vegada, dins d'aquest marc de referència, el Departament d'Educació ha impulsat l'elaboració de diversos documents per al desplegament i concreció de les competències associades a les diferents matèries del currículum.

Així com, ha articulat un programa d'innovació d'Impuls per la lectura.

Per altra banda, dins de la dimensió de comprensió lectora de l'àmbit lingüístic trobem quatre competències:

- Llegir amb fluïdesa per comprendre textos de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i escolars en diferents formats i suports.
- Aplicar estratègies de comprensió per obtenir informació, interpretar i valorar el contingut d'acord amb la tipologia i la complexitat del text i el propòsit de la lectura.
- Utilitzar, per comprendre un text, l'estructura i el format de cada gènere textual i el component semàntic de les paraules i de les estructures morfosintàctiques més habituals.
- Aplicar estratègies de cerca i gestió de la informació per adquirir coneixement propi.

Tanmateix, altres competències amb alta presència seran:

- La competència d'autonomia i iniciativa personal, quant a l'adquisició de la consciència i aplicació d'un conjunt de valors i actituds personals interrelacionades.
- La competència d'aprendre a aprendre, quant a disposar d'habilitats per conduir el propi aprenentatge i, per tant, ésser capaç de continuar aprenent de manera cada vegada més eficaç i autònoma d'acord amb els propis objectius i necessitats.

3. Diagnosi inicial.

El centre va començar a forjar la seva concepció vers la lectura a finals del curs 2012/2013 a partir d'una sèrie d'inquietuds vers les dificultats en la descodificació, la fluïdesa lectora i la comprensió lectora.

Així com, donar resposta a aquelles mancances en la competència lectora del nostre alumnat, que es feien evidents tant en les proves internes (proves de fluïdesa lectora i ACL's) com en el resultat de les proves externes de cycle superior (prova diagnòstica de cinquè i la prova de competències bàsiques de sisè).

Aquell mateix curs en el seminari de Caps d'estudis van treballar al voltant de l'hàbit lector, la descodificació, les estratègies de comprensió lectora... de les mans de l'Enric Queralt.

D'aquí que el claustre s'encoratgés a engegar un procés de millora a partir d'una FIC el curs 2013/2014 sota el nom "Llegir per entendre i expressar-se".

Aquesta formació en centre, en una primera fase, ens va permetre sensibilitzar i motivar al professorat vers què podem fer, i ens nodrim de bones lectures (articles, publicacions, treballs i estudis, entre altres) sobre el tractament i importància de la lectura, així com el fet imprescindible d'associar la lectura amb el gust per llegir.

Tanmateix, vàrem detectar els nostres punts forts i punts febles (recollits en acta de claustre) a partir d'alguna dinàmica de grup i d'una pluja d'idees on el claustre va fer aportacions com:

- ✓ El treball de prèviès és fonamental i veiem que és imprescindible fer-ho des del "gust per la lectura". A partir d'aquí els alumnes se n'adonen que hi ha signes que volen dir i representar altres coses.
- ✓ A vegades treballem massa ràpid i caldria aturar-nos encara més en les prèviès, menys quantitat i més qualitat.
- ✓ Identifiquem la lectura en paraules claus com gust, descodificar, entendre, descobrir, entonar, etc.
- ✓ Compartim amb els experts que lectura és saber llegir (descodificar), llegir per aprendre (entendre i fer noves connexions) i gust per la lectura.

- ✓ Hem d'entendre la lectura com un premi i no com una activitat de càstig o “per omplir el temps que ens queda de classe”; és a dir donar-li la importància com a tal.
- ✓ Ens adonem que l'escriptura no només són les tipologies textuals, omplir espais... sinó que ens transmetre en un full totes aquelles idees, vivències, aportacions... que tenim al cap mitjançant les paraules. Donar-li més importància a les activitats d'escriptura col·lectiva, com a eina d'ajuda en l'elaboració i redacció de textos; així com valorar i ensenyar el procés d'escriptura, el paper de l'esborrany,... per estructurar les idees abans de començar a plasmar el text definitiu.
- ✓ Ens calen canvis metodològics per respondre a les necessitats del nostre alumnat, mitjançant l'ús del modelatge en tots els nivells.
- ✓ Veiem també la necessitat de respectar les diferents realitats de cada grup, que des de totes les àrees cal treballar, és un treball de tot l'equip docent.
- ✓ És necessari compartir bones pràctiques i trobar un rumb comú i clar d'escola on tothom es vegi representat i confiat dels resultats
- ✓ Entre altres.

En una segona fase, ens va dotar de temps per organitzar i seqüenciar un espai en l'horari, concretar uns materials, una metodologia, unes activitats... que donarien llum al taller de lectura de 30 minuts diaris.

D'aquí naixerà el curs 2014/2015 el taller de lectura estructurat en 5 franges de 30 minuts de lectura diària dins de les àrees de català, castellà, anglès, matemàtiques i religió i/o valors cívics i socials; on principalment treballàvem la lectura silenciosa, la lectura expressiva i estratègies de comprensió.

A finals d'aquell curs 2014/2015 a proposta de la Inspecció educativa ens vàrem adherir al programa d'innovació d'Impuls de la lectura. Per tant, el claustre va destinar molts esforços formatius, d'anàlisi, experimentació, recollida de dades i propostes de millora durant els cursos 2015/2016, 2016/2017 i 2017/2018.

Dins d'aquest programa ens vàrem formar quant a:

- ✓ Competència lectora i gust per llegir (curs 2015/2016).
- ✓ Ensenyament de la comprensió lectora (curs 2016/2017).
- ✓ Saber llegir: fluïdesa i estratègies de lectura (curs 2016/2017).
- ✓ Planificació de les activitats de lectura (curs 2017/2018).
- ✓ Llegir per aprendre (curs 2017/2018).

Tanmateix, altres formacions paral·leles lligades a la temàtica van ser:

- ✓ Jornada de biblioteques escolars de les Terres de l'Ebre: la biblioteca escolar i la biblioteca d'aula (curs 2015/2016).
- ✓ AraEscric: l'aprenentatge inicial de l'escriptura (curs 2015/2016).
- ✓ AraEscric: l'aprenentatge de l'escriptura a primària (curs 2015/2016).
- ✓ AraEscric: estratègies d'escriptura (curs 2016/2017).

Per tant, el curs passat, 2018/2019 va ésser el primer curs que vàrem aplicar totes aquestes orientacions i estratègies metodològiques adquirides durant aquests gairebé 5 anys de recerca, formació i implementació.

D'aquí la necessitat de posar ordre i recollir tots aquests esforços, acords i propostes educatives en un document normatiu de centre que juntament amb les programacions d'aula ens permeten concretar i seqüenciar les actuacions d'escola al voltant de la lectura.

4. Definició i objectius.

El Pla de lectura de centre (PLEC) és un document de centre que ha nascut de l'acord de tot el professorat del claustre i de la resta de la comunitat educativa per afavorir el desenvolupament de la competència lectora de l'alumnat.

En aquest pla de treball definim uns objectius, la metodologia i les estratègies necessàries per assegurar l'assoliment de les competències bàsiques i per fomentar l'hàbit lector i el gust per llegir per part del nostre alumnat.

Així doncs, el PLEC haurà de contemplar els objectius generals següents:

- Afavorir la integració de la competència lectora en totes les àrees del currículum.
- Promoure l'autonomia i la competència de l'alumnat en l'accés, el tractament i l'ús de la informació.
- Fomentar l'hàbit lector i ajudar a descobrir i a valorar el plaer de la lectura.
- Afavorir la planificació i la coordinació, la sistematització i la coherència de les estratègies que el centre desenvolupa a l'entorn de la lectura.
- Estimular metodologies actives i significatives per a l'alumnat.
- Comptar amb la biblioteca del centre com a element dinamitzador de la lectura.
- Relacionar-se i coordinar-se amb els plans i serveis que ofereixi l'entorn proper.
- Promoure la formació del professorat per tal de millorar la qualitat de la seva intervenció i implicació en el desenvolupament del PLEC.
- Promoure eines d'avaluació continuada i d'autoavaluació que facilitin el seguiment del PLEC i l'adequació dels objectius a les noves necessitats del centre.

5. Continguts bàsics del PLEC.

Els continguts del PLEC es fonamenten en el currículum, partint del concepte de competència i la capacitat d'utilitzar els coneixements i habilitats, de manera transversal i interactiva.

Així mateix, per duu a terme l'elaboració i desplegament de dit document ens hem fet ressò d'altres de ja existents en el dia a dia del centre com són el projecte educatiu i el projecte lingüístic; i de la participació activa de tota la comunitat educativa.

Per tal de facilitar la reflexió entre el professorat del centre i per una millor planificació i coordinació d'aquest l'hem estructurat en tres eixos: saber llegir, llegir per aprendre i gust per llegir; sota el paraigües dels tallers de lectura.

5.1. Saber llegir.

5.1.1. Concepte.

Tal i com mencionàvem en la introducció “saber llegir” és la capacitat de llegir, comprendre i interpretar textos. Així, i fent-nos ús de les proves PISA, hem de parlar de competència lectora i no de comprensió d'un text.

Per tant, la comprensió lectora l'hem d'entendre com una capacitat complexa i transversal que ens ha de permetre afrontar situacions reals i quotidianes; on requereix d'estratègies i recursos personals, convenientment relacionats: els coneixements (sabers), els procediments (saber fer) i valors i actituds (saber ser).

5.1.2. Què s'ha d'ensenyar?

Pel que fa al *saber llegir* cal tenir en compte les competències següents:

- ✓ Llegir amb fluïdesa per comprendre textos de la vida quotidiana, escolars i dels mitjans de comunicació en diferents formats i suports. Per tant, continguts claus són: lectura silenciosa, lectura en veu alta, gèneres textuais, textos digitals i característiques dels textos segons el format.
- ✓ Aplicar estratègies de comprensió per obtenir informació, interpretar i valorar el contingut d'acord amb la tipologia i la complexitat del text i el propòsit de la lectura. Per tant, continguts claus són: estratègies per a la comprensió, tema, idea principal

i idees rellevants, fonts d'informació i hàbit lector.

- ✓ Utilitzar, per comprendre un text, l'estructura i el format de cada gènere textual i el component semàntic de les paraules i de les estructures morfosintàctiques més habituals. Per tant, continguts claus són: gèneres textuais, connectors, signes de puntuació i estratègies de cerca.

5.1.3. Objectius específics.

Educació infantil

- ✓ Interpreta les grafies de manera correcta.
- ✓ Reconèixer els gèneres textuais bàsics.
- ✓ Comprendre paraules usuals.
- ✓ Donar múltiples oportunitats d'inici al gust de la lectura a les famílies.
- ✓ Potenciar el gust per la lectura des de diferents tipologies d'activitats.
- ✓ Fomentar el paper de la biblioteca d'aula com espai de descoberta i plaer de l'entorn.

Cicle Inicial

- ✓ Segmentar correctament a nivell de paraula o de frase simple.
- ✓ Llegir amb fluïdesa que permeti al receptor entendre el contingut del text.
- ✓ Llegir amb ritme i volum de veu adequat.
- ✓ Fer una entonació correcta en frases simples i signes de puntuació usuals.
- ✓ Reconèixer els gèneres textuais bàsics.
- ✓ Deduir el significat de les paraules o expressions del vocabulari usual.
- ✓ Comprendre frases amb estructura morfosintàctica bàsica.
- ✓ Fomentar el paper de la biblioteca d'aula com espai de descoberta i plaer.

- ✓ Potenciar el gust per la lectura des de diferents tipologies d'activitats (conta contes, padrins, famílies, ràdio...)
- ✓ Utilitzar el modelatge com a eina d'ensenyança en l'aprenentatge.
- ✓ Fer ús d'estratègies lectores adequades en la lectura individual silenciosa o en veu alta amb el professorat.
- ✓ Garantir una bona comprensió literal dels textos presentats.
- ✓ Introduir estratègies afavoridores del procés de comprensió lectora abans, durant i després de la lectura.

Cicle Mitjà

- ✓ Segmentar correctament a nivell de frase complexa.
- ✓ Llegir amb bona pronúncia, amb algun error aïllat en paraules poc habituals.
- ✓ Adoptar una velocitat lectora adequada al tipus de text.
- ✓ Llegir amb expressivitat adequada.
- ✓ Fer una entonació correcta amb alguna vacil·lació en l'entonació de frases complexes.
- ✓ Identificar les diferents parts del text tenint en compte el gènere al qual pertany.
- ✓ Deduir el significat de les paraules analitzant-ne la seva estructura.
- ✓ Comprendre textos amb estructura morfosintàctica bàsica.
- ✓ Fomentar el paper de la biblioteca de centre com espai de descoberta i plaer.
- ✓ Utilitzar el modelatge com a eina d'ensenyança en l'aprenentatge.
- ✓ Garantir la descodificació i la fluïdesa lectora.
- ✓ Garantir una bona comprensió literal i reorganitzativa dels textos presentats.
- ✓ Treballar estratègies afavoridores del procés de comprensió lectora abans, durant i després de la lectura.

- ✓ Segmentar correctament a nivell d'un text.
- ✓ Adoptar una velocitat i entonació adequada a la situació comunicativa.
- ✓ Interpretar el text aplicant diversos recursos expressius.
- ✓ Anticipar el contingut del text a partir del coneixement que té del gènere textual.
- ✓ Deduir el significat de les paraules analitzant-ne la seva estructura i establint relacions entre elles.
- ✓ Comprendre frases i/o textos més complexos ajudant-se de l'anàlisi dels elements que la formen.
- ✓ Fomentar el paper de la biblioteca de centre com espai de descoberta i plaer de l'entorn.
- ✓ Utilitzar el modelatge com a eina d'ensenyança en l'aprenentatge.
- ✓ Aprendre a fer servir la lectura com a eina per aprendre.
- ✓ Garantir una bona comprensió inferencial.
- ✓ Consolidar estratègies afavoridores del procés de comprensió lectora abans, durant i després de la lectura.

5.1.4. Àmbits i situacions d'aprenentatge.

5.1.4.1. Contextos socials de lectura.

	EI	CI	CM	CS
Web escola	X	X	X	X
Twitter				X
Concursos			X	X
Participació en entitats: Camradio			X	X
Comunicacions amb altres: cartes, emails...	X	X		
Biblioteca d'aula	X	X	X	X
Biblioteca escolar		X	X	X
Parlaments en festes escolars i populars				X

5.1.4.2. Àmbits socials i d'ús de la lectura.

	EI	CI	CM	CS
Acadèmic: llegir per obtenir informació concreta			X	X
Literari: animació a la lectura.	X	X		
Mitjans de comunicació: oci i aprenentatges no acadèmics.				X
Relacions socials: consulta d'horaris, actes culturals, preus de materials, informacions...	X	X	X	X

5.1.4.3. Tipus de lectura.

	EI	CI	CM	CS
Lectura en veu alta	X	X	X	X
Lectura silenciosa		X	X	X
Lectura lúdica.	X	X		
Lectura crítica				X

5.1.5. Com s'ha d'ensenyar?

Per planificar l'ensenyament de la comprensió lectora hem establert dos moments: l'aprenentatge inicial de la lectura i la comprensió de textos.

Aprenentatge inicial de la lectura.

En aquest primer moment inclouríem l'educació infantil i el cicle inicial d'educació primària.

EDUCACIÓ INFANTIL	
Materials que caldrà treballar (significatius, diversos, manipulatius i contextualitzats)	Informacions d'escola. Publicitat comerços. Informacions d'altres entitats. Jocs col·lectius.
Tipus d'activitats	Lectura expressiva. Activitats de descodificació. Lectura guiada. L'escolta estructurada. Biblioteca d'aula
Identificació coneixements previs	Pluja d'idees. Contes.
Fase de l'aprenentatge de la lectura	Fase no diferenciada. Fase diferenciada. Fase alfabètica. Fase ortogràfica.

CICLE INICIAL D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA	
Materials que caldrà treballar (significatius, diversos, manipulatius i contextualitzats)	Informacions d'escola. Publicitat comerços. Informacions d'altres entitats. Gèneres textuais Jocs col·lectius. Sopa de lletres. Jocs de memòria.
Tipus d'activitats	Lectura expressiva. Activitats de descodificació. El treball de la frase. Estratègies de comprensió lectora. Lectura guiada. L'escolta estructurada. Lectura autònoma. La relectura de textos. Biblioteca d'aula.
Identificació coneixements previs	Pluja d'idees. Contes.
Fase de l'aprenentatge de la lectura	Fase no diferenciada. Fase diferenciada. Fase alfabètica. Fase ortogràfica.

Comprensió de textos.

Em plantejat en el punt anterior que l'alumnat de parvulari i de cicle inicial s'apropin al codi escrit i per tant siguin capaços de descodificar amb certa fluïdesa. Llavors, serà a partir d'aquí on iniciarem una sensibilització del procés de comprensió lectora fins arribar a l'autonomia de l'alumnat.

CICLE MITJÀ D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA	
Materials que caldrà treballar d'acord a la complexitat dels textos.	Articles. Informacions de l'escola. Informacions d'altres entitats. Tipologies textuais.
Estratègies afavoridores del procés de comprensió abans, durant i després.	Identificació de mots. Anticipació. Idea principal. Inferències. Relació entre fragments. Identificació de signes.
Intervenció docent per ensenyar a comprendre els textos.	Ajudar a comprendre els textos. Ensenyar a comprendre els textos mitjançant les estratègies. Modelatge.

Eines o instruments d'ajuda	Guies de lectura (escrits breus) Bases d'orientació (esquemes i gràfics) Pautes d'autoavaluació (preguntes a respondre)
Tipus d'activitats	Lectura expressiva. Lectura guiada o compartida. L'escolta estructurada. Lectura autònoma. Biblioteca d'aula. Biblioteca de centre.
Identificació coneixements previs	Pluja d'idees. Llibres de conceptes.
CICLE SUPERIOR D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA	
Materials que caldrà treballar d'acord a la complexitat dels textos.	Articles. Informacions de l'escola. Informacions d'altres entitats. Notícies digitals. Tipologies textuals.
Intervenció docent per ensenyar a comprendre els textos.	Ajudar a comprendre els textos. (lectura compartida) Ensenyar a comprendre els textos mitjançant les estratègies. Modelatge.
Estratègies afavoridores del procés de comprensió abans, durant i després.	Repàs de les anteriors, si cal. Intencions de l'autor del text. Mostrar una actitud crítica. Comprensió de vocabulari en contextos. Formulació, comprovació i reelaboració d'hipòtesis. Captació de les idees principals.
Eines o instruments d'ajuda	Guies de lectura (escrits breus) Bases d'orientació (esquemes i gràfics) Pautes d'autoavaluació (preguntes a respondre)
Tipus d'activitats	Lectura expressiva. El treball del text /paràgrafs. Estratègies de comprensió lectora. Lectura guiada. L'escolta estructurada. Lectura autònoma. La relectura de textos. Biblioteca d'aula i de centre.
Identificació coneixements previs	Pluja d'idees. Llibres de conceptes. Revistes.

5.1.6. Estratègies

5.1.6.1. Concepció.

Segons PISA 2009, un bon lector és aquell que és capaç de comprendre i emprar els textos escrits, de reflexionar-hi i d'implicar-s'hi per assolir els objectius propis, desenvolupar el coneixement i el potencial de cadascú i participar-hi en societat, es caracteritza per quatre qualitats:

- És competent: sap extreure informació dels textos.
- És estratègic: sap aplicar la seva habilitat lectora.
- És autònom: sap què necessita llegir, on ho pot trobar i de quina manera ho ha de llegir.
- Està implicat: està motivat per llegir, llegeix habitualment i li agrada parlar sobre el que ha llegit.

Per tant, llegir és una activitat molt complexa que requereix que es facin moltes operacions de manera simultània. Per aquest motiu, amb l'acompanyament d'una persona més experta, l'alumnat ha d'assolir una sèrie d'estratègies, tant de descodificació de les grafies com de comprensió, que a posteriori utilitzarà a l'hora d'enfrontar-se a un text.

5.1.6.2. Fases dels tallers

5.1.6.2.1. Mini lliçó.

5.1.6.2.1.1. Connexió.

L'ensenyant introdueix el tema amb un exemple per activar coneixements previs, crear expectatives i motivar els alumnes. Cal haver fet una **tria acurada i significativa del text**.

Presenta l'estratègia que treballaran vinculant-la amb una situació compartida.

Concreta els objectius del taller especificant què s'aprendrà: **“Avui aprendrem...”**. També podem decidir explicitar els objectius en la fase d'enllaç, que tanca la minilliçó.

La connexió ha de ser molt breu i ha d'afavorir l'interès pel text. Ha d'establir **un fil entre l'ensenyant i l'alumne** que es pugui tibar en determinats moments del taller. Aquest fil és fonamental per garantir un bon taller.

5.1.6.2.1.2. Modelatge

El docent és l'expert i modela l'estratègia "Ho penso en veu alta i ho faig davant vostre".

L'ensenyant presenta el procediment que se seguirà, parlant en primera persona. **"Ara us mostraré els passos que jo segueixo..."**

Llegeix el fragment i aplica l'estratègia, mostrant com aconseguir l'objectiu. **Pensa en veu alta** tot especificant el procés que segueix.

Amb el modelatge l'ensenyant presenta tots **els passos de l'estratègia** que hauran d'aplicar els alumnes, detallant molt bé tot el procediment i comentant tot allò que pensem mentre apliquem l'estratègia, no tan sols el mecanisme sinó també els dubtes, justificacions, exemples... **Ho verbalitzem.**

5.1.6.2.1.3. Participació activa.

Els alumnes practiquen l'estratègia i la comparteixen "Ara, fem-ho junts"

En petits grups o per parelles, practiquen l'estratègia amb un fragment del text. També parlen i reflexionen sobre com ho han fet. És un moment molt lliure. Cal que l'ensenyant no intervingui en aquestes converses, encara que pensi que s'estan equivocant.

5.1.6.2.1.4. Enllaç.

Reflexió final i encàrrec per a la lectura independent "Podeu fer-ho sols?"

L'ensenyant recorda quina és l'estratègia que s'està treballant, concreta què han de fer durant la lectura independent i anima els alumnes a practicar el que ha modelat.

L'encàrrec ha de ser molt precís, definit i concret. És el moment de recordar de quina manera s'ha modelat l'estratègia.

5.1.6.2.2. Lectura independent.

L'alumne llegeix individualment tenint present d'aplicar l'estratègia que ha modelat el docent i de complir l'encàrrec que se'ls ha fet.

L'ensenyant interromprà un únic moment el treball individual, l'anomenem **falca oral**. El seu objectiu és que els alumnes tinguin present que hauran de compartir el contingut de la lectura amb els seus companys. Aquesta falca oral reforçarà i motivarà els alumnes per continuar en el treball.

És el moment en que el docent atindrà la diversitat del seu grup.

5.1.6.2.3. Parlem del text.

Es posa en comú la lectura que s'ha fet individualment en dos moments: petit grup, on es parla del text i gran grup, on a partir del text afloren els comentaris sobre l'estratègia, que permeten construir el referent d'aula a partir de les idees dels alumnat.

5.1.6.3. Criteris per seleccionar els textos dels tallers de lectura.

Alhora de seleccionar els textos i recursos qualsevol docent ha de tenir en compte els següents criteris generals:

- ✓ El text ha de ser adequat al grup/classe tenint en compte el moment evolutiu de l'alumnat, l'edat, la llargada del text, els dibuixos, el llenguatge, el tipus de lletra, el contingut...
- ✓ El text ha de ser significatiu a partir dels interessos personals del grup, de la proximitat vers el tema, la predisposició de l'alumnat...
- ✓ Els textos han de ser variats quant a gènere textual, contingut, forma, format...

D'altra banda en funció de l'estratègia lectora a treballar s'hauran d'escollir textos que permetin desenvolupar de manera adequada l'estratègia seleccionada.

Visualitzar	Fer connexions	Fer-se preguntes	Fer hipòtesis	Inferències
<ul style="list-style-type: none"> • Descripcions. • Contes i llegendes. • Endevinalles. • Cançons i poemes. • Auques amb el text. • Còmics (on només hi ha les bafarades). • Receptes de cuina. • Enunciats de problemes. • Instruccions per fer un muntatge. • Organitzadors gràfics. 	<ul style="list-style-type: none"> • Text expositiu • Narratiu: conte, llegenda, faula... • Poemes • Dites • Cançons conegudes 	<ul style="list-style-type: none"> • Textos de ficció: llegendes, extractes de novel·les, contes... • Textos de no ficció: Textos científics, articles de medi natural i social, notícies sobre algun fet curiós, alguna descoberta científica i/o tecnològica 	<ul style="list-style-type: none"> • Textos narratius (contes, llegendes, novel·les...) • Poemes • Imatges, fotografies • Capítols de dibuixos animats muts • Còmic sense text • Cartells publicitaris • Textos expositius • Textos de medi natural i social 	<ul style="list-style-type: none"> • Textos narratius. • Notícies. • Enigmes i endevinalles • Definicions de paraules. • Contes amb pictogrames. • Imatges.
Resumir	Reorganitzar i reintegrar la informació	Cerca d'informació	Supervisar i reparar	
<ul style="list-style-type: none"> • Text expositiu • Textos de medi natural i social • Text narratiu: conte, llegenda, faula, novel·les... 	<ul style="list-style-type: none"> • Text expositiu • Textos de medi natural i social • Text narratiu: conte, llegenda, faula, novel·les... 	<ul style="list-style-type: none"> • Text expositiu (digitals i en paper) 	<ul style="list-style-type: none"> • Text expositiu • Textos de medi natural i social • Text narratiu: conte, llegenda, faula, novel·les... 	

5.1.6.4. Estratègies de lectura que es treballen al centre

Les estratègies de comprensió lectora es comencen a treballar a l'educació infantil i es continuaran portant a terme al llarg de tota l'educació primària. El treball serà progressiu i sistemàtic. Per tal que els alumnes aconseguixin adquirir autonomia en l'aplicació de les estratègies davant de qualsevol text.

Formular hipòtesis i comprovar-les.

Segons Calero A. "Predir per als lectors significa utilitzar els seus coneixements previs i el text que llegeixen, per establir expectatives del que passarà o de la informació que el text pot contenir. Els lectors controlen les seves prediccions mentre interactuen amb el text, alhora tot junt que les van ajustant i confirmant per aconseguir una comprensió millor del que llegeixen."

Per tant, la formulació d'hipòtesis és una estratègia que s'aplica en els tres moments del procés lector: abans, durant i després de la lectura. Abans de la lectura, ens permeten generar expectatives; si les formulem durant la lectura, podem controlar les nostres prediccions mentre interactuem amb el text, alhora que les anem ajustant i confirmant per aconseguir una comprensió millor d'allò que llegim; i, després de la lectura, contrastem, confirmem i revisem les hipòtesis inicials.

Visualitzar.

La visualització és la capacitat de crear imatges mentals a partir dels textos que es llegeixen. Consisteix, doncs, a imaginar, percebre, sentir o “veure amb l'ull de la ment”. Les visualitzacions poden incloure sentiments, gustos, emocions, colors... en definitiva tot allò que faci més real el text que es llegeix.

Quan els lectors experts visualitzen, s'impliquen en la lectura transformant les paraules del text en imatges, sons, sensacions i sentiments, plantegen connexions entre el que diu el text i la seva experiència, gaudeixen llegint, recorden el que llegeixen i milloren el seu nivell de comprensió lectora.

Fer-se preguntes.

Sovint el docent planteja preguntes sobre un text. Aquesta activitat té un objectiu avaluatiu: saber si han entès el text.

Segons Solé “ Fer-se preguntes quan llegim és un altra cosa. És una activitat autònoma i espontània, que té com a objectiu regular el procés lector i fer-lo més eficaç”.

Fer-se preguntes és el pas previ a formular una hipòtesis o una predicció. D'aquesta estratègia en depèn la lectura crítica, que necessàriament ha de qüestionar el text.

Fer inferències

La inferència és l'habilitat de comprendre algun aspecte determinat del text a partir del significat de la resta. Consisteix a superar les llacunes que, per diverses causes, apareixen en el procés de construcció de la comprensió, ja sigui perquè el lector desconeix alguna paraula, perquè l'escrit presenta errors tipogràfics, perquè s'ha perdut una part del text o per qualsevol altra causa. Sovint es produeixen aquestes llacunes de

significat. En aquests casos, els lectors experts aprofiten totes les pistes contextuals i els seus coneixements per donar al buit produït un significat coherent amb la resta del text.

Aquesta estratègia ens permet suplir buits d'informació i aclarir dubtes, establir connexions amb el que ja sabem, intuir què ens vol transmetre l'autor... i, d'aquesta manera, no haver d'interrompre la lectura. I, sobretot, ens permet arribar a un nivell de comprensió crítica, ja que fa possible suplir i/o afegir informació de manera que integrem les idees del text i elaborem nous significats.

Utilitzem l'estratègia durant la lectura, quan fem inferències a partir de pistes que trobem al text, i després de la lectura, aportant altres coneixements per respondre preguntes de diferents nivells d'exigència.

Fer connexions

Amb aquesta estratègia el lector pot relacionar informació del text que llegeix amb les seves experiències personals, amb diferents informacions que hi ha al mateix text o amb altres llibres que ha llegit i amb el món que l'envolta.

Aquesta estratègia permet establir vincles amb la informació del text, que faciliten al lector un alt grau d'implicació personal.

Resumir

És una estratègia que ajuda al lector a identificar i organitzar la informació bàsica del text i a exposar-ne els aspectes essencials, oralment o per escrit, de manera breu.

Ens permet identificar el tema, identificar o elaborar les idees principals i sintetitzar la informació.

Reorganitzar i integrar la informació

Aquesta estratègia consisteix en aplicar un seguit d'estratègies (recapitulacions, resumir, fer connexions, hipòtesis, inferències) encaminades a esquematitzar i reorganitzar la informació del text per poder-la interpretar i integrar amb el que ja sabíem, i així construir coneixement nou o fer-la útil per a l'objectiu de lectura.

És important perquè facilita la comprensió de textos complexos i l'apropiació de la informació que se n'obté. Per això és especialment important aplicar-la a la lectura dins

les àrees (llegir per aprendre). Saber reorganitzar la informació per integrar-la permet tenir autonomia en l'estudi.

Cerca d'informació

La cerca d'informació té com a finalitat la transformació del coneixement. Aquesta estratègia esta inclosa dins la competència digital. Les objectius didàctics de la cerca d'informació són: obtenir informació concreta per explicar-la als altres, utilitzar diferents fonts d'informació, saber explicar que s'ha après, establir connexions, moure's per les fonts digitals o en paper.

Supervisar i reparar la informació

El component de supervisar es refereix a l'autoavaluació que el lector va fent en relació a la seva comprensió lectora. El component de reparar es relaciona amb les estratègies que cadascú posa en pràctica el procés de lectura i així assolir el grau de comprensió desitjat. Aquesta estratègia permet assolir una comprensió lectora profunda.

Aquesta estratègia requereix supervisar , és a dir, motivar i implicar-se en la lectura, diferents nivells de consciència de la pròpia comprensió i en segon lloc, reparar requereix una reflexió autònoma selecció de l'estratègia adequada i autoavaluació.

5.1.6.5. Nivell d'aplicació.

	Hipòtesis	Visualitzacions	Fer-se preguntes	Inferències	Connexions
Educació infantil	P5				
Cicle inicial	X	X			
Cicle mitjà	3r	4t	3r	4t	3r
Cicle superior				5è	
	Resumir	Reorganitzar i integrar	Cerca d'informació	Supervisar i reparar	
Cicle mitjà			4t		
Cicle superior	X	6è	5è	6è	

5.1.6.6. Avaluació de les estratègies de lectura.

Instrumentes que permetin l'apropiació de les estratègies per part de l'alumnat (referents d'aula, bases d'orientació, exemples...) per cicles o nivells i estratègia.

Els instruments que ens permetin l'apropiació de les estratègies són les bastides de suport.

El concepte de bastides de suport és implícit en el model d'acompanyament gradual: són ajuts que els docents donen als alumnes per permetre'ls seguir avançant i assolir nivells més alts de desenvolupament. El docent acompanya l'aprenentatge de l'alumne i li va retirant el suport a mesura que l'autonomia de l'alumne augmenta.

Bernie Dodge fa una classificació de bastides d'acord amb la funció que tenen:

- **Bastides de recepció.** Serveixen per dirigir l'atenció de l'alumne en allò que és important i ajudar-lo a organitzar-se i a registrar allò que percep. Exemples: glossaris, guies d'observació, gràfics organitzadors...
- **Bastides de transformació.** Ajuden l'alumnat a transformar la informació que ha obtingut de diferents fonts. Exemples: diagrames de Venn, gràfics de característiques...
- **Bastides de producció.** Faciliten a l'alumnat l'elaboració d'alguna cosa observable que pot servir com a evidència d'avaluació. Exemples: pautes d'escriptura, storyboards...

Segons la naturalesa del suport, podem parlar de bastides personals o materials: la interacció, l'adaptació de les lectures, la selecció del vocabulari clau... faciliten informació sobre l'estructura o les idees més importants. També els organitzadors gràfics (plens o buits) i els models de feina ben feta són altres exemples de bastides.

Un tipus concret de bastida material són els **referents d'aula**. Entenem per referent d'aula aquell document que sintetitza i mostra de manera clara una informació que ha de servir a l'alumnat de suport visual per al treball a l'aula. Solen ser indicadors escrits (pautes, pistes...) significatius, que permeten que els alumnes tinguin present què han de fer i com ho han de fer: assegurar una informació, establir relacions, comparar, reflexionar sobre aspectes treballats, ajudar a ser autònoms, etc. Són un bon suport a l'activitat, perquè

ajuden a guiar-la pas a pas i/o recordar els aspectes que cal tenir presents. Per tant, contribueixen a l'aprenentatge i afavoreixen l'autonomia dels alumnes.

Aquests, sota criteri de cicle, poden estar penjats a l'aula (de manera permanent o mentre es treballa el tema al qual donen resposta), a la carpeta de l'alumne, en un racó d'activitat... Els referents no són materials permanents, sinó que són a l'aula mentre facin una funció determinada, però segurament caldrà treure'ls i/o canviar-los al llarg del curs.

A l'hora d'elaborar-los, els docents del cicle, d'acord als acords de centre, els elaborarà segons les necessitats de l'alumnat. És preferible, però, arribar-hi a partir del treball conjunt amb tots els alumnes. Creiem que si es fa col·lectivament, el referent esdevé una base d'orientació i un criteri d'avaluació consensuat per tot el grup.

Instrumentes que permetin comprovar-ne el nivell d'adquisició (rúbriques, pautes d'autoavaluació, conversa...) per cicles o nivells i estratègia.

A l'hora d'avaluar i valorar l'adquisició dels objectius plantejats utilitzem diferents instruments d'avaluació, com ara:

- ✓ **L'observació sistemàtica** que fa el docent li permet avaluar el procés de manera individualitzada per a cada alumne. Es pot recollir en registres d'observació.
- ✓ **Les pautes d'autoavaluació** ajuden l'alumnat a valorar què ha après i a verbalitzar el seu grau de satisfacció amb l'aprenentatge.
- ✓ **Les rúbriques**, al cicle superior com eina tant per a l'autoavaluació com per a l'avaluació que fa el docent.
- ✓ **Les bases d'orientació** elaborades per l'alumnat, habitualment de manera grupal, esdevenen un instrument d'avaluació, perquè el docent pot constatar si, en formular-les, el grup ha assolit el domini de l'estratègia, pel que fa a components i passos d'aplicació.
- ✓ Els productes materials que demanem a l'alumne, com ara els quadres que ha d'emplenar al llarg d'un taller de lectura, esdevenen **evidències d'avaluació**.

5.1.6.7. Revisió de l'aplicació dels tallers de lectura com a proposta didàctica.

Responsables de fer-ne el seguiment.

Els responsables de fer-ne seguiment dels acords presos són els membres del grup impulsor (coordinadors/es de cicle, coordinadora LIC i Cap d'estudis). Aquests valoraran el taller de lectura a partir del compliment de les programacions i les valoracions de les estratègies de lectura i estratègies metodològiques que en facin els i les mestres implicades del claustre.

Periodicitat i estructura organitzativa des d'on es farà el seguiment (nivell, cicle, claustre...)

A principi de curs, en claustre, com a apartat pedagògic dins del punt d'acords de centre la Cap d'estudis presentarà els objectius, indicadors i planificació quant al tractament de la lectura. A partir d'aquí cada cicle amb les programacions i temporitzacions revisaran i prepararan els elements necessaris per duu a terme l'activitat d'E-A d'aula.

Posteriorment, a final de cada trimestre, cada cicle valorarà els tallers realitzats i s'aportaran propostes de millora, si escau, en la reunió de seguiment de les programacions que realitza el Cap d'estudis.

Finalment, al mes de maig / juny cada mestre farà una petita valoració on recollirà les propostes de millora de cara al curs vinent. Aquestes seran recollides en la memòria anual.

Mecanismes de revisió (grup de dades, documentació recollida al centre...)

El cicle, encapçalat per la seva coordinadora, seran els encarregats de recopilar tota la documentació. La qual serà recollida en una petita memòria per la coordinadora LIC.

5.1.7. Qui ha d'ensenyar la competència lectora?

Relegar l'ensenyament de la comprensió lectora a l'horari de llengua ho entenem un error ja que és un aspecte que ens incumbeix a tots el professorat i a totes les àrees, encara que també entenem que des de les àrees lingüístiques hi ha una major actuació.

Per tant, entenem aquest document com un protocol on cada mestre/a des de la seva àrea curricular treballarà la competència lingüística i dintre d'aquesta la competència lectora vers els acords i planificació del centre i d'acord al cicle i/o curs on hi participi.

Així, el professorat haurà de planificar tenint en compte:

- ✓ Compartir el mateix model d'ensenyament de la comprensió lectora.
- ✓ Aprofitar les situacions reals de lectura que proporcionen les àrees no lingüístiques i les situacions de comunicació pràctica derivades de la dinàmica de l'aula i de la vida del centre.
- ✓ Planificar en quan a diversitat de gèneres textuais ja que cada objectiu de lectura marca una manera d'encarar la lectura. Hem d'ensenyar diferents maneres de llegir.

5.2. Llegir per aprendre.

5.2.1. Concepte.

Quan parlem de llegir per aprendre ens referim a l'ús de la lectura per a l'aprenentatge. L'alumnat han de tenir la capacitat d'utilitzar la lectura com a eina per a l'accés a la informació, la descoberta i l'ampliació de coneixements.

Per tant, la lectura com a instrument d'aprenentatge en totes les àrees del currículum l'ha relacionarem amb l'assoliment de la competència comunicativa i audiovisual i a la competència informacional.

L'assoliment de la primera permetrà enfrontar-se l'alumnat als textos expositius, amb molta densitat de conceptes i un llenguatge abstracte i metafòric; mitjançant es presentem els continguts de les diferents àrees (llenguatge acadèmic).

L'altra, per la seva banda, permetrà a l'alumnat gestionar tota la informació que tenim a l'abast per tal de transformar-la en coneixement.

5.2.2. Què s'ha d'ensenyar?

En primer lloc, haurem de propiciar en l'alumnat hàbits de consulta, on desenvoluparem habilitats com la identificació de les seves necessitats informatives i el coneixement dels recursos més idonis per satisfer-les; per després treballar la localització d'informació i la selecció i recuperació d'aquesta.

En segon lloc, aquesta informació l'haurem de saber comprendre i interpretar per tal després poder manipular els continguts, i així fer connexions amb els coneixements previs.

I en darrer terme, quant a la comunicació de la informació, destacarem dos aspectes: la composició de textos propis de les diferents matèries curriculars i les formes de compartir i aplicar el coneixement elaborat.

5.2.3. Objectius específics.

Educació infantil

- ✓ Valorar la necessitat de buscar informació.
- ✓ Anticipar el tema de què tractarà el text.
- ✓ Identificar la idea general d'una cerca.
- ✓ Identificar el sentit global d'una paraula i/o frase.

Cicle inicial

- ✓ Concretar el tema de la cerca a partir d'una idea general.
- ✓ Exposar el que sap vers un tema abans de començar la cerca.
- ✓ Identificar les paraules claus per cerca informacions vers un tema.
- ✓ Identificar el sentit global de la frase i/o del text.
- ✓ Deduir alguna informació no explícita en el text.
- ✓ Establir relacions entre parts del text.
- ✓ Saber diferenciar entre un fet i una opinió.
- ✓ Comunicar les conclusions bàsiques de la seva cerca.

Cicle mitjà

- ✓ Saber explicar el propòsit de la cerca d'un tema.

- ✓ Valorar el que sap per afinar la cerca.
- ✓ Identificar les paraules claus per utilitzar els cercadors a partir de pautes donades.
- ✓ Localitzar la informació explícita d'un text quan es troba només un fragment.
- ✓ Deduir força informació no explícita en el text.
- ✓ Establir relacions entre parts del text i les organitza.
- ✓ Saber resumir un text reorganitzant les idees rellevants.
- ✓ Comunicar les conclusions de la seva cerca.
- ✓ Opinar i argumentar sobre algun aspecte del text.
- ✓ Relacionar algunes informacions procedents de diferents suports amb els seus coneixements.

Cicle superior

- Planificar la cerca en funció de la utilització de la informació.
- Definir els límits de la cerca abans de buscar informació.
- Anticipar el tema de què tractarà el text a partir d'elements contextuais més rellevants i de manera autònoma.
- Localitzar la informació explícita d'un text quan es troba en més d'un fragment.
- Deduir la major part d'informació no explícita en el text.
- Reorganitzar la informació del text.
- Saber resumir un text reorganitzant les idees rellevants i exposar-les amb les seves paraules.
- Comunicar les conclusions de la seva cerca utilitzant diferents recursos i fer-ne una valoració.
- Valorar el contingut d'un text des del punt de vista personal.

5.2.4. Àmbits i situacions d'aprenentatge.

Per tal d'afavorir aquest procés hem de prestar atenció a tres elements que hi participen: lector, text i activitat lectora.

Quant al lector i per tal d'assolir l'èxit en la comprensió lectora haurem de tenir present les motivacions personals, l'experiència i capacitat lectora i els coneixements previs; amb la finalitat de potenciar la lectura crítica en l'alumnat.

Quant al text, com a docents hem adequar que també llegeixin:

	EI	CI	CM	CS
Lectures de ficció: contes, poesia, novel·la, relats...	X	X	X	X
Lectures de no ficció: obres de coneixement i divulgació.			X	X
Lectures d'estudi			X	X
Lectures integrades dins les unitats didàctiques.		X	X	X
Materials audiovisuals.	X	X	X	X
Premsa i revistes.			X	X
Lectura digital en pantalla.	X	X	X	X

Així mateix definim quins continguts relacionats amb els àmbits de la competència informacional treballarem mitjançant els tipus de textos mencionats anteriorment.

	EI	CI	CM	CS
Coneixement del funcionament de la biblioteca d'aula.	X	X	X	X
Coneixement del funcionament de la biblioteca escolar, de manera que trobi allò que es busca.			X	X
Reconeixement de les dades bàsiques d'un llibre.	X	X		
Ús de diferents fonts històriques (orals)	X	X	X	X
Recerca d'informació en un llibre, diccionari...			X	X
Ús de les TIC per a la recerca guiada d'informació.				X
Utilització d'internet per buscar informació.		X	X	X
Utilització dels mitjans de comunicació i d'internet per obtenir informació sobre audicions, concerts, espectacles...	X	X	X	X
Comprensió de les informacions que fan referència a l'escola.	X	X	X	X
Comprensió de les informacions de la vida quotidiana.	X	X	X	X
Capacitat per captar informació i d'organitzar-la.				X
Exposicions a partir d'un guió, esquema, imatge o bé utilitzant com a suport programaris de presentació.				X

I en darrer terme, l'activitat lectora l'ha plantejarem com a lectura atractiva, significativa per l'alumnat, variada, clara i precisa.

5.2.5. Com s'ha d'ensenyar?

Tal i com mencionàvem en l'eix de saber llegir, el docent no pot incidir en aquests aspectes sinó té clar un procés o estil d'ensenyament. Per tant, aquestes estratègies s'han de presentar d'acord a unes fases o pautes, que són: contextualització, modelatge, lectura compartida, lectura autònoma i verificació de la comprensió.

D'aquí que plantegem la següent seqüència didàctica:

Abans de la lectura

- a/ Contextualització del text.
- b/ Primera aproximació conjunta al text.

Durant la lectura

- a/ Lectura individual o col·lectiva, amb intervenció docent.
- b/ Aplicació d'estratègies de lectura.
- c/ Activitats per integrar la informació (resums, apunts, esquemes...)
- d/ Intervencions del docent (per mantenir la motivació)

Després de la lectura

- a/ Activitats amb diferents nivells d'exigència cognitiva (qüestionari, resum, reflexió...)

5.2.6. Estratègies.

Són compartides amb l'eix "Saber llegir".

5.2.7. Qui ha d'ensenyar la competència informacional?

Podem respondre aquesta pregunta amb una resposta contundent com és que la competència comunicativa i informacional és responsabilitat de tot el claustre de professor des de cadascuna de les àrees curriculars.

5.3. El gust per llegir

5.3.1. Concepte.

La connexió amb l'experiència vital i el gaudir dels textos han passat a considerar-se un element clau per a l'accés a la lectura i la consecució d'hàbits permanents, i aquest apartat vol connectar la lectura i els nois i les noies.

L'adquisició d'hàbits de lectura l'entendem molt lligada a la lectura literària, sobretot en la lectura de contes i narracions; tal i com assenyalen diversos estudis de les avaluacions PISA.

Tanmateix, volem donar-li el valor que té en aquest àmbit la biblioteca escolar, la biblioteca d'aula i els padrins lectors, com a factors claus en el procés d'accés i consolidació de l'hàbit lector.

5.3.2. Objectius específics.

En aquest apartat els objectius seran comuns a tots els cicles encara que el grau i la manera d'assoliment serà diferent.

- ✓ Gaudir amb la lectura de textos i la literatura.
- ✓ Incorporar la literatura a la vida quotidiana.
- ✓ Tenir criteris per a seleccionar un llibre segons els seus interessos i gustos personals.
- ✓ Conèixer els referents culturals i la tradició.

5.3.3. Àmbits i situacions d'aprenentatge.

Els hem dividit en tres:

- ✓ Lectura autònoma. Biblioteca escolar, biblioteca d'aula i concursos.
- ✓ Lectura compartida. Padrins lectors i programa LECXIT.
- ✓ La lectura guiada, entesa com a compartida o assistida a l'aula pel docent.

5.3.4. Com s'ha d'ensenyar?

Lectura autònoma o silenciosa.

La lectura autònoma ha de partir de la idea de “gaudir” principalment; per aquesta raó hem de crear un clima càlid i agradable mitjançant els recursos materials i humans i les infraestructures escollides. Aspectes a tenir en compte:

- ✓ A la porta de l'aula hi haurà un cartell informant “No molesteu, estem llegint!”.
- ✓ L'alumnat escollirà l'espai on vol dedicar la lectura.
- ✓ L'alumnat farà ús dels coixins a la biblioteca.
- ✓ L'alumnat escollirà la lectura i com a màxim podrà canviar 2/3 ocasions.
- ✓ No es controlarà el que llegeix encara que sol miri imatges.
- ✓ No es preguntarà al final de la sessió sobre els aspectes llegits.
- ✓ L'alumnat que destorbi el funcionament del gust de la lectura es podrà ubicar en altre espai (passadís o una altra aula).
- ✓ El professorat llegirà amb les mateixes orientacions que l'alumnat.

Lectura compartida o expressiva.

Per tal de garantir l'èxit cal ressaltar el paper de modelatge per part d'un company o companya de major edat o per un adult. Aspectes a tenir en compte:

- ✓ Les lectures escollides estaran catalogades.
- ✓ Totes les lectures hauran de ser preparades amb temps a l'escola.
- ✓ Al final de cada lectura valorarem a nivell de grup aspectes positius i aspectes a millorar.

La lectura guiada.

On el modelatge del docent pren un valor positiu i amb un caire afectiu i emocional.

6. Recursos que disposa el centre.

6.1. Recursos interns.

- ✓ Personal docent i no docent.
- ✓ Biblioteca escolar i biblioteca d'aula.
- ✓ Conta contes.

6.2. Recursos externs.

- ✓ AFA.
- ✓ Famílies voluntàries.
- ✓ Alumnat voluntari IES Camarles.
- ✓ Programa LECXIT.
- ✓ Assessora ELIC.
- ✓ Biblioteca municipal.
- ✓ Ajuntament de Camarles.
- ✓ Consell Comarcal del Baix Ebre.

7. Família i escola.

“No hi ha receptes miraculoses per contagiar el gust per la lectura. Per aconseguir-ho ens caldrà confiança, paciència i constància, predicar amb l'exemple i sumar complicitats per fer del llibre un objecte quotidià, interessant i atractiu”.

Per aquesta raó sumarem les següents actuacions:

- ✓ Reunions col·lectives d'inici de curs facilitem la informació necessària a les famílies vers el procés d'alfabetització, l'aprenentatge inicial de la lectura, tipus d'activitats, seguiment, esdeveniments relacionats, webs d'interès...; partint del document Lectura i família del Departament d'Educació).
- ✓ Paper de la web de l'escola.

- ✓ Difonen la campanya “Fas 6 anys. Tria un llibre”.
- ✓ Aconsellem en l'informe de notes parcial del primer trimestre que els Reis Mags, Pare Noel o el Tronc de Nadal ens duguin un conte.
- ✓ Organitzem conta contes.
- ✓ Oferim servei de préstec de la biblioteca escolar.
- ✓ La piràmide de la lectura del nostre centre o aula.

8. Difusió del pla de lectura de centre.

En aquest apartat volem explicar com ho farem per a què aquest document de centre sigui conegut per la comunitat educativa.

En primer lloc, mitjançant els òrgans col·legiats del centre a partir de les seves propostes i actuacions. Però, sobretot, el dia a dia de l'aula, el centre, mitjançant la biblioteca escolar, i l'entorn seran els principals impulsors de l'hàbit lector que obrirà possiblement al saber llegir i el llegir per aprendre.

Finalment, farem ús de la web i el Twitter de l'escola i el butlletí informació municipal com instruments de projecció externa del centre.

9. Avaluació, revisió i propostes de millora.

A partir de l'aplicació del PLEC, en el moment d'ésser aprovat en Consell Escolar, amb el vistiplau del Claustre, s'inicia un procés d'avaluació interna i continuada tant del disseny del mateix pla com del desenvolupament al centre. I aquest procés centrarà l'atenció vers l'èxit i/o el grau d'èxit d'aspectes com:

- ✓ El nivell d'assoliment dels objectius proposats.
- ✓ Repercussió del PLEC en altres documents del centre: Projecte Educatiu, Projecte Lingüístic, programacions d'aula, etc.
- ✓ La interrelació del PLEC amb altres plans i/o programes.
- ✓ La repercussió del PLEC en la millora dels resultats de l'alumnat.
- ✓ El grau d'implicació de les famílies, alumnat i professorat de l'escola.

- ✓ Farem ús de la Memòria Anual i de la Programació General Anual com a eines d'avaluació continuada del procés de millora.

A la vegada tenim definides les següents estratègies a nivell intern, quant a:

- ✓ La competència lectora (saber llegir):
 - PACBAL: a P5 i cicle inicial.
 - Fluïdesa lectora: cicle mitjà i cicle superior.
 - Proves ACL's: cicle mitjà i cicle superior.
- ✓ La competència comunicativa i informacional (llegir per aprendre): a partir dels propis criteris d'avaluació de les programacions d'aula, rúbriques d'avaluació i coavaluació.
- ✓ L'hàbit lector (gust per llegir): mitjançant unes graelles de seguiment que completarà el tutor/a de cada curs i que a posteriori entregará a l'avaluador extern per fer-ne una valoració i presentar-ne unes conclusions.

Finalment, dir que el PLEC és un document en constant revisió i elaboració per donar resposta a les necessitats educatives i formatives de l'alumnat per assolir amb l'èxit escolar i la cohesió social.

ANNEXOS